

ผลของความสำคัญของงานและความยากของงานต่อการคล้อยตาม

นางสาวชนิดา รัชชตาตะนันท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-0329-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECT OF TASK IMPORTANCE AND TASK DIFFICULTY
ON CONFORMITY

Miss Chanida Ratchatatanun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Social Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-0329-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของความสำคัญของงานและความยากของงานต่อการคล้อยตาม
โดย นางสาวชนิดา รัชชตาตะนันท์
สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คัดนางค์ มณีศรี

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์)

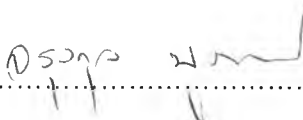
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คัดนางค์ มณีศรี)

.....กรรมการ
(อาจารย์จรุงกุล บุรพวงค์)

ชนิดา รัชชตาตะนันท์: ผลของความสำคัญของงานและความยากของงานต่อ
การคล้อยตาม (THE EFFECT OF TASK IMPORTANCE AND TASK DIFFICULTY
ON CONFORMITY) อ.ที่ปรึกษา: ผศ. ดร. คัดนางค์ มณีศรี, 67 หน้า.
ISBN 974-03-0329-3.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของความสำคัญและความยากของงานที่มีต่อ
พฤติกรรมการคล้อยตาม กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรี จำนวน 100 คน ที่ร่วมการทดลองโดย
ความสมัครใจ ผู้ร่วมการทดลองถูกสุ่มเข้าร่วมการทดลอง 4 เงื่อนไข ซึ่งผู้ร่วมการทดลองทั้ง 4
เงื่อนไข จะถูกขอให้อ่านเรื่องสั้นและตัดสินใจตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่าน ภายใต้อิทธิพลของ
กลุ่มนัดแนะซึ่งตอบคำถามผิดไปจากความเป็นจริง และเป็นการตอบอย่างเป็นเอกฉันท์ ผู้เข้าร่วม
การทดลองตอบคำถามหลังจากที่ได้ยินคำตอบของกลุ่มนัดแนะ การควบคุมระดับความสำคัญของ
ของงาน (งานสำคัญมากและงานสำคัญน้อย) ทำโดยบอกผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขงานสำคัญ
มากกว่า การทดสอบเป็นการตรวจสอบความสามารถในการรับรู้ความถูกต้องของพยานผู้เห็น
เหตุการณ์ ผู้เข้าร่วมการทดลองในเงื่อนไขงานสำคัญน้อยได้รับการบอกว่า การทดสอบเป็น
การสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับการรับรู้และความจำของคน การควบคุมระดับความยากของงาน
(งานยากและงานง่าย) จัดกระทำโดยการให้ระยะเวลาในการอ่านเรื่องสั้นแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. เมื่องานมีความสำคัญมากงานยากทำให้เกิดพฤติกรรมการคล้อยตามสูงกว่า
งานง่าย และเมื่องานมีความสำคัญน้อย งานยากและงานง่ายทำให้เกิดพฤติกรรมการคล้อยตาม
ไม่แตกต่างกัน
2. งานยากทำให้เกิดพฤติกรรมการคล้อยตามสูงกว่างานง่าย

หลักสูตร.....จิตวิทยาสังคม.....
สาขาวิชา.....จิตวิทยาสังคม.....
ปีการศึกษา.....2544.....

ลายมือชื่อนิสิต.....ชนิดา รัชชตาตะนันท์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....คัดนางค์ มณีศรี.....

4278103238: MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: CONFORMITY/ TASK IMPORTANCE/ TASK DIFFICULTY

CHANIDA RATCHATATANUN: THE EFFECT OF TASK IMPORTANCE AND TASK DIFFICULTY ON CONFORMITY. THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. KAKANANG MANEESRI, Ph.D., 67 pp. ISBN 974-03-0329-3.

The purpose of this research was to study the effect of task importance and task difficulty on conformity. Subjects were 100 undergraduate students voluntarily participated in this study. They were randomly assigned to one of four experimental conditions in which they were requested to read short stories and make judgement related to those stories under the influence of confederates who gave unanimous and incorrect judgements on the trial prior to the participants' judgement. Task importance (high or low) was manipulated by telling participants in the high-importance condition that the test procedure was a verified measure of eyewitness ability. Participants in the low-importance condition were told that the test procedure was a primary survey of people's perception and memories. Task difficulty (high or low) was manipulated by varying time of exposure to short stories.

Results show that:

1. When task importance is high, the difficult task leads to more conformity than the easy task, and when task importance is low, there is no difference in conformity between the difficult and the easy tasks.
2. The difficult task leads to more conformity than the easy task.

Program.....Social Psychology.....
Field of study.....Social Psychology.....
Academic year.....2001.....

Student's signature.....*Chanida Ratchatatanun*.....
Advisor's signature.....*Kakanang Maneesri*.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณางค์ มณีศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่คอยให้คำแนะนำความช่วยเหลือ และกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชาวุธ ที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะรูปแบบงานวิจัยที่ดีแก่ผู้วิจัย กราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัฒนวา ศรีสัตย์วาจา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประณต เค้าฉิม คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ให้ความรู้อบรมสั่งสอนและให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้ร่วมการวิจัยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆจิตวิทยาสังคมทุกท่านที่ได้ร่วมเรียนกันมา และคอยให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาและกำลังใจที่ดียิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่คอยเป็นห่วงและให้กำลังใจที่ดียิ่งมาตลอด

และท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนในการเรียน ให้ความรักความอบอุ่น ให้คำแนะนำคำปรึกษาและกำลังใจที่ดี ขอขอบคุณพี่และน้องของผู้วิจัย ที่คอยช่วยเหลือ รับฟังปัญหาทุกเรื่อง และมอบกำลังใจที่ดียิ่งแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ได้สำเร็จลุล่วง ถ้าปราศจากทุกท่านที่กล่าวมาวิทยานิพนธ์นี้คงไม่สามารถสำเร็จลงได้ ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ชนิดา รัชชตาตะนันท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญรูปภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	32
สมมติฐานในการวิจัย.....	32
คำจำกัดความในการวิจัย.....	32
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	33
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
กลุ่มตัวอย่าง.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
วิธีดำเนินการทดลอง.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	42
3. ผลการวิจัย.....	43
4. อภิปรายผลการวิจัย.....	49
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	53
รายการอ้างอิง	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	63
ภาคผนวก ก	64
ภาคผนวก ข	66
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	67

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	การเปรียบเทียบรูปแบบการทดลองพฤติกรรมการคล้อยตาม ของ Sherif และ Asch	9
ตารางที่ 2	รูปแบบลักษณะบุคลิกภาพกับพฤติกรรมการคล้อยตาม.....	18
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชั้นปีการศึกษา และคณะ	34
ตารางที่ 4	ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน การประเมินแบบวัดการกระทำตามเงื่อนไข.....	44
ตารางที่ 5	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการประเมิน แบบวัดการกระทำตามเงื่อนไข ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 4 เงื่อนไข.....	45
ตารางที่ 6	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน พฤติกรรมการคล้อยตาม และจำนวนตัวอย่าง จำแนกตาม ระดับความสำคัญและระดับความยากของงาน.....	46
ตารางที่ 7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนพฤติกรรม การคล้อยตาม จำแนกตามระดับความสำคัญและ ระดับความยากของงาน.....	47

สารบัญรูปภาพ

หน้า

รูปที่ 1	รูปแบบความสัมพันธ์ของลักษณะการตอบสนอง ต่ออิทธิพลทางสังคม.....	6
รูปที่ 2	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความสำคัญและความยากของงานที่มีต่อ คะแนนพฤติกรรมการคล้อยตาม.....	48